

náhradu škody z činu prý nedovoleného, tedy o nárok podle hlavy 30. obč. zák. Nárok takový jest nesporně nárokem soukromoprávním. Spory o nárocích takových přikázány jsou podle § 1 j. n. soudům, pokud nejsou zvláštními zákony přikázány jiným úřadům. Není zvláštního zákona, který by nárok, o jaký jde, přikazoval jiným úřadům. Ustanovení § 103 horního zákona na nárok ten se nevztahuje. § 16 prováděcího nařízení k němu pro případ § 18 horního zákona, když totiž z veřejných důvodů zakázáno bylo kutání, o náhradě škody vůbec nemá ustanovení a podle §§ 83, 88 a 89 vodního zákona pro Čechy pro nároky a námitky z práva soukromého i pro nároky na odškodné, jest pořad práva výslovně připuštěn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žalobce v žalobě výslovně uvádí, že utrpěl zažalovanou škodu tím, že žalovaná strana bez jeho souhlasu a proti jeho vůli zasáhla stavbou vodovodu do jeho práv kutacích a další kutání a dolování mu znemožnila. Opírá tudíž žalobní prosbu o bezprávný čin žalované, takže jde o žalobu na náhradu škody podle § 1294 obč. zák. a násl. O takovémto nároku rozhodují podle § 1338 obč. zák. zpravidla řádné soudy. Z této zásady nastává výjimka potud, pokud výslovná speciální zákonná norma přikazuje rozhodování o nárocích na náhradu škody do příslušnosti správních úřadů nebo jiných orgánů. V souzeném případě však o takovouto výjimku nejde, ježto ani zákon horní ani zákon vodní, jak správně dovodil rekursní soud, nemají ustanovení, podle něhož by příslušelo rozhodovati o zažalované pohledávce úřadům správním nebo jiným orgánům. Jest tudíž v souzeném případě přípustným pořad práva a byla proto rekursním soudem právem zamítnuta námitka nepřipustnosti pořadu práva.

Čís. 10255.

Na státu lze se domáhati pořadem práva náhrady škody, jež byla způsobena vojenským povozem.

(Rozh. ze dne 24. října 1930, R I 506/30).

Žalující firma domáhala se na československém státu náhrady škody způsobené vojenským povozem na nákladním automobilu žalobkyně. K námitce nepřipustnosti pořadu práva soud první stolice žalobu odmítl. D ů v o d y : Nesporno jest mezi stranami, že vojenský povoz řízený vojínem jel obstarati nákup a na poštu a byl tedy ve výkonu služby. Soud vzhledem k tomuto nespornému zjištění má za to, že pořad práva pro žalobu, o niž tu jde, jest vyloučen. Podle § 1 j. n. vykonávají soudy soudní pravomoc v občanských věcech právních. V souzeném případě však nemůže jíti na straně žalovaného eráru o věc soukromoprávní, neboť jest nesporno, že povozu řízeného vojínem a vojenskými koňmi

taženého bylo použito ve službě k obstarání nákupu a pošty pro vojenské těleso. V takovém případě t. j. pro výkon služby nemá však vojenský erár zodpovědnost podle §§ 1315 a 1320 obč. zák., kterýchžto zákonných ustanovení se žalující strana k odůvodnění svého žalobního nároku zřejmě a jediné dovolává. Nelze tedy posuzovati závazek žalované strany podle občanského zákona a jest proto pořad práva k jeho uplatňování vyloučen. **R e k u r s n í s o u d** zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. **D ů v o d y :** Žalobkyně domáhá se na čsl. eráru náhrady škody způsobené vojenským povozem na nákladním automobilu patřícím straně žalující. V § 1338 obč. zák. stanovena jest zásada, že právo na náhradu škody jest zpravidla jako každé jiné právo soukromé, uplatniti na řádném soudu. Zásada ta platí i proti státu. Výjimku lze připustiti jen, když se náhradní nárok odvozuje ze škody, kterou způsobil stát, pokud se týče jeho orgány vykonávající výsostní práva státu, když jde o vztah jednotlivce ke státu jako ke svazu veřejnoprávnímu, po případě o poměr zaměstnance k zaměstnavateli. Že žalobkyně neuplatňuje takovýto nárok, plyne zcela zřejmě z obsahu žaloby, kde se tvrdí, že vojenský povoz narazil na nákladní automobil patřící žalobkyni a na ulici stojící následkem toho, že se koně v povozu zapřažené splašily, a že tím byla žalobkyně způsobena škoda. Jde o ryze soukromoprávní nárok, a jest úplně nerozhodno, že povoz jel u výkonu služby, k obstarání nákupu, neboť tím nevstoupil nikterak ve veřejný poměr s poškozeným. Zůstává proto při pravidle § 1338 obč. zák., takže námitka nepřipustnosti pořadu práva jest bezdůvodnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

V souzeném případě nevystupuje žalující strana proti žalované straně jako podřízený člen k nadřízenému svazu, který ve veřejném zájmu pro svého příslušníka koná neb má konati povinnost zákonem mu uloženou. nýbrž obě strany vystupují tu jako rovnoprávné (koordinované) podměty právního poměru, takže zažalovaný nárok na náhradu škody netkví v právu veřejném, nýbrž v soukromém. Jest tedy zažalovaný nárok podle své povahy nárokem soukromoprávním, na nějž se vztahují předpisy 30. hlavy obč. zák. O takovémto nároku rozhodují podle § 1338 obč. zák. zpravidla řádné soudy. Z této zásady nastává výjimka potud, pokud výslovná speciální pozitivní zákonná norma přikazuje rozhodování o určitých náhradních nárocích tohoto druhu do příslušnosti úřadů správních nebo jiných orgánů. V souzeném případě nejde však o takovouto výjimku. Poněvadž jde o nárok soukromoprávní, nepřichází vůbec v úvahu výlučná příslušnost krajského soudu civilního v Praze podle zákona ze dne 2. listopadu 1918 č. 4 sb. z. a n. Ježto tudíž v souzeném případě jest přípustným pořad práva, byla rekursním soudem právem zamítnuta námitka nepřipustnosti pořadu práva.